

OBSAH

PRÍHOVOR K DRUHÉMU VYDANIU	6
ÚVOD	10
I/ GENERÁCIA IDEY VŠESLOVANSKEJ VZÁJOMNOSTI	17
1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA GENERÁCIE	17
2. MIESTO GENERÁCIE VO VÝVOJI SLOVANSKEJ MYŠLIENKY U NÁS	22
3. GENÉZA POJMU „VŠESLÁVIA“	27
4. VYMEDZENIE POJMU „GENERÁCIA VŠESLÁVIE“	33
II/ SOCIÁLNO-POLITICKÉ PODMIENKY UTVÁRANIA VŠESLOVANSKEJ MYŠLIENKY A SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO POVEDOMIA	39
1. UHORSKO A SLOVANSKO-SLOVENSKÁ KONTINUITA	43
a) K „všeslovanskej“ prehistórii medzi Dunajom a Tatrami	44
b) Územie Slovenska - centrum sociálneho, hospodárskeho i politického diania	49
c) Úsilie o premenu mnohonárodnostného Uhorska v Uhorsko maďarské	58
2. POĽSKÉ, JUŽNOSLOVANSKÉ A RUSKÉ ZDROJE A PODMIENKY ROZVOJA VŠESLOVANSTVA	66
a) Ku koreňom i dôsledkom veľkopoľského nacionálizmu, krajného katolicizmu a mesianizmu	66
b) K základným aspektom vývoja poľsko-ruských feudálnych vzťahov	72
c) Poľsko-južnoslovansko-slovenské dotyky spolupatričnosti a Slovanstva	75
d) Podmienky pre rozvoj slovensko-ruskej a všeslovanskej vzájomnosti	82
III/ IDEOVO-TEORETICKÉ ZÁZEMIE UTVÁRANIA GENERÁCIE VŠESLÁVIE	95
1. UTVÁRANIE SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO POVEDOMIA PO GENERÁCIU VŠESLÁVIE	96
a) Počiatočné formy národného uvedomovania na Slovensku	97
b) Tendencie úsilia o spisovný jazyk na Slovensku	103
c) Bratislavské evanjelické lýceum - vyvrcholenie úsilia o presadenie češtiny za spisovný jazyk	115
2. HERDEROVA FILOZOFIA, SLOVANIA A GENERÁCIA VŠESLÁVIE	122
a) K niektorým základným problémom Herderovej filozofie	123
b) Slovania, Herderova filozofia a stať o Slovanoch	131
c) Prenikanie Herderových myšlienok na Slovensko	138
d) Vývin osobností a diela mysliteľov generácie Všeslávie	141

IV. FILOZOFICKÉ ROZVINUTIE IDEOVO-TEORETICKÝCH A KULTÚRNO-ESTETICKÝCH PODNETOV V DOBOVÝCH SOCIÁLNO-POLITICKÝCH PODMIENKACH GENERÁCIOU VŠESLÁVIE 169

1. SVETONÁZOROVÉ OTÁZKY (ONTOLOGICKÝ ZÁKLAD SKUTOČNOSTI)	171
2. NÁZORY NA POZNANIE, POZNATEĽNOSŤ A PROSTRIEDKY POZNANIA	175
3. PRÍRODA, ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	185
a) Človek a príroda	186
b) Človek a sloboda	189
c) Človek a spoločnosť	192
d) Človek a kultúra	196
e) Človek a ľudský rod (ľudstvo)	199
4. SPOLOČNOSŤ A DEJINY	202
a) Prírodné a historické predpoklady spoločnosti	203
b) Národ	208
c) Jazyk	221
d) Vlast - štát	226
5. DEJINY A ĽUDSKOSŤ	237
a) Dejiny	238
b) Kultúra	244
c) Umenie	251
d) Estetično	256
e) Tvorivosť (činnosť)	265
f) Ľudskosť	269

V/ GENERÁCIA VŠESLÁVIE V SLOVANSKO-ČESKO-SLOVENSKOM HNUTÍ 275

1. Miesto GENERÁCIE VŠESLÁVIE VO VÝVOJI SLOVANSKO-SLOVENSKÉHO HNUTIA	275
2. GENÉZA ČESKO-SLOVENSKEJ IDEY	280
a) Prístup slovenských a českých vlastencov k idei spolupatričnosti	281
b) Ešte k utváraniu myšlienky česko-slovenskej jednoty v 19. storočí	289
PhDr. Viktor TIMURA, CSc.	293
ZOZNAM LITERATÚRY	296
ZUSAMMENFASSUNG	304
SUMMARY	311
PEŽIOME	317
POZNÁMKY	324
ZOZNAM POUŽITÝCH FOTOGRAFIÍ	361